

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Krapina

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

HRVATSKA NARODNA STRANKA-LIBERALNI DEMOKRATI

Krapina, rujan 2016.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O STRANCI	2
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	4
	Financijski izvještaji	5
II.	REVIZIJA ZA 2015.	13
	Ciljevi i područja revizije	13
	Metode i postupci revizije	13
	Nalaz za 2015.	14
III.	MIŠLJENJE	16

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Krapina

KLASA: 041-01/16-03/10
URBROJ: 613-04-16-8

Krapina, 12. rujna 2016.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
HRVATSKE NARODNE STRANKE-LIBERALNI DEMOKRATI
ZA 2015.

Na temelju odredbi članka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11) i Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 - pročišćeni tekst i 2/14), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Hrvatske narodne stranke-liberalni demokrati (dalje u tekstu: Stranka) za 2015.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 6. lipnja do 12. rujna 2016.

I. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je svojstvo pravne osobe stekla u listopadu 1990., upisom u Registar političkih stranaka pod nazivom Hrvatska narodna stranka, kojoj je u veljači 2005. pristupila stranka Libra te od lipnja 2005. djeluje pod nazivom Hrvatska narodna stranka-liberalni demokrati. Sjedište Stranke je Kneza Mislava 8, Zagreb. Djelokrug Stranke određen je Statutom i Programom, a rad i djelovanje Stranke su javni.

Stranka u skladu s ciljevima, utvrđenim Programom i Statutom, sudjeluje u oblikovanju i izražavanju političke volje građana u cilju izgradnje i unapređenja demokratskog višestranačkog sustava. Zalaže se za razvitak Republike Hrvatske putem sudjelovanja u stvaranju i oblikovanju političke volje naroda, zauzimanja političkih stavova o svim bitnim pitanjima javnog života te poticanja njihovog optimalnog rješavanja, sudjelovanja u izborima za predstavnička tijela građana na svim razinama u Republici Hrvatskoj, davanja smjernica svojim predstavnicima izabranim u predstavnička i izvršna tijela državne vlasti i jedinica lokalne područne (regionalne) uprave, praćenje rada državnih tijela te nositelja javnih i društvenih ovlasti. Izvori financiranja su sredstva proračuna, članarina, dobrovoljnih priloga (donacija) te drugih prihoda.

Statut je najviši normativni akt kojim se uređuje unutarnje ustrojstvo i djelovanje Stranke, čije su zadnje izmjene donesene u ožujku 2012. Na temelju odredbi Statuta doneseni su sljedeći interni akti: Pravilnik o radu, Pravilnik o članstvu Stranke, Pravilnik o kandidiranju i izborima za tijela Stranke, Pravilnik o financijskom poslovanju (kojim je određeno financijsko i materijalno poslovanje), Pravilnik o ustroju središnjeg ureda, Pravilnik o radu sudova časti (kojim se propisuje ustroj sudova časti u županijskim organizacijama i središnjici Stranke te postupak provođenja stranačke stege), Poslovnik o radu središnjeg odbora (kojim se uređuje sastav, način konstituiranja, ovlasti te način rada i odlučivanja središnjeg odbora) te Poslovnik o radu nadzornog odbora.

Stranka je u 2014. donijela Načela djelovanja članova Stranke, kojim je utvrđeno etičko ponašanje članova Stranke i temeljne vrijednosti politike Stranke (sloboda, stručnost, poduzetništvo, odvažnost, dosljednost, angažiranost, pristupačnost, različitost i solidarnost te poštivanje temeljnih načela liberalizma i odgovornog javnog djelovanja). Pravila ponašanja uređena su Statutom te Pravilnikom o radu sudova časti Stranke. Načela djelovanja članova Stranke i Statut javno su objavljeni, tiskani te distribuirani svim podružnicama Stranke. Oblici povrede službene dužnosti vezane uz neetično ponašanje u Stranci nisu utvrđeni. Slučajeve neprihvatljivog ponašanja, ukoliko bi do njih došlo, rješavaju sudovi časti Stranke. Za promidžbu primjene visokih etičkih standarda, Politička akademija Stranke svake godine održava seminar o etičkim standardima i općim pravilima uljuđenog ponašanja.

Godišnji program rada Stranke za 2015. donesen je u prosincu 2014., a izmjene u rujnu 2015.

Stranka je organizirana prema teritorijalnom načelu, a članovi Stranke mogu se unutar Stranke organizirati prema interesnoj osnovi. Teritorijalnu organizaciju Stranke čine podružnice s ograncima, županijske organizacije i regionalni savezi. Podružnice s ograncima, županijske organizacije i regionalni savezi dužni su poštivati odluke Središnjeg odbora i Predsjedništva Stranke.

Podružnica je temeljna organizacijska jedinica koja nema status pravne osobe. Osniva se za područje općine ili grada, a u Gradu Zagrebu podružnice se osnivaju za područje gradske četvrti. Koncem 2015., Stranka ima 505 podružnica. Ogranak se osniva na području jedinice mjesne samouprave ili općine u kojoj ne postoji podružnica Stranke.

Županijske organizacije ustrojene su na području županija, prema administrativno-teritorijalnoj podjeli Republike Hrvatske, a čine ih podružnice i ogranci na području županije. Gradska organizacija Grada Zagreba ima status županijske organizacije. Regionalni savezi su koordinacijsko-organizacijska tijela koja povezuju stranačke županijske organizacije prema tradicionalnim osobitostima regija. Ustrojeno je pet regionalnih saveza. Poslovne knjige od siječnja 2014., knjigovodstveni servis vodi za Stranku u cjelini i po podružnicama.

Za obavljanje poslova iz djelokruga Stranke ustrojena su sljedeća tijela: Sabor, Središnji odbor, Predsjedništvo, Predsjednik, Glavni tajnik te Nadzorni odbor. Mandat članova tijela je četiri godine. U Stranci djeluju Sudovi časti, Odbor za statut, koordinacija interesnih odbora, Politička akademija i Savjet Stranke kao političko savjetodavno tijelo.

Sabor je najviše programsko, statutarno i izborno tijelo Stranke, a može biti izborni ili izvještajno tematski. Izborni Sabor održava se u pravilu jednom u četiri godine, a obavezno nakon izbora zastupnika u Hrvatski sabor. Sabor čine Predsjednik i dva potpredsjednika Stranke, članovi Središnjeg odbora, Predsjedništva i Nadzornog odbora, Glavni tajnik Stranke, predsjednici podružnica, predsjednici županijskih organizacija, saborski zastupnici i članovi Vlade Republike Hrvatske iz redova Stranke, zastupnici u Europskom parlamentu iz redova Stranke, općinski načelnici, gradonačelnici, župani i njihovi zamjenici iz redova Stranke te izabrani predstavnici podružnica. Sabor donosi Program i Statut Stranke, odluke, deklaracije i druge akte iz svoje nadležnosti, raspravlja i donosi odluku o prestanku rada Stranke ili njezinom spajanju s drugim političkim strankama, utvrđuje opću politiku, smjernice i stajališta Stranke, razmatra i ocjenjuje cjelokupno djelovanje Stranke, raspravlja i prihvaća izvješće o radu središnjih tijela Stranke te obavlja druge poslove utvrđene Poslovnikom i Statutom.

Središnji odbor predstavlja najviše političko i programsko tijelo Stranke između dva zasjedanja sabora, koji čine članovi Predsjedništva, predsjednici županijskih organizacija, zastupnici u Saboru, ministri, državni tajnici te direktori državnih poduzeća iz redova Stranke, po jedan predstavnik iz županijske organizacije na svakih 400 članova županijske organizacije, dvije predstavnice Ženske inicijative Stranke, dva predstavnika Mladih Stranke, te 15 članova Stranke koje bira Središnji odbor Stranke na prijedlog Predsjednika Stranke. Središnji odbor odgovara za provođenje odluka Sabora Stranke, donosi odluke i zaključke te daje preporuke i smjernice Predsjedništvu Stranke, odlučuje o povezivanju i suradnji s drugim političkim strankama ili nepolitičkim organizacijama te u članjenju Stranke u međunarodne organizacije, raspravlja i odlučuje o koaliciji Stranke na državnoj razini, utvrđuje kandidate za Hrvatski sabor, Vladu Republike Hrvatske i tijela Stranke te obavlja druge poslove predviđene Poslovnikom i Statutom.

Predsjedništvo je najviše izvršno-političko tijelo Stranke, koje čine Predsjednik, dva potpredsjednika i počasni predsjednik Stranke, predsjednik Središnjeg odbora Stranke, predsjednik Savjeta Stranke, predsjednik Vlade Republike Hrvatske iz redova Stranke, predsjednik Kluba Zastupnika Stranke u Hrvatskom saboru, Glavni tajnik Stranke, predsjednici regionalnih saveza Stranke, glasnogovornik Stranke, predsjednik Mladih Stranke, predsjednica Ženske inicijative, voditelj Političke akademije te devet članova koje bira Središnji odbor Stranke.

Predsjedništvo provodi Program Stranke te odluke Sabora i Središnjeg odbora Stranke, utvrđuje nacrt izmjena Programa, Statuta i Pravilnika Stranke, koordinira rad regionalnih saveza i županijskih organizacija, analizira, raspravlja i zauzima stajališta o aktualnim političkim pitanjima, predlaže financijski plan, završni račun, upravlja imovinom Stranke i odgovara za njezino korištenje, te obavlja druge poslove predviđene Poslovnikom i Statutom.

Predsjednik rukovodi, predstavlja i zastupa Stranku, izvršava i provodi odluke nadležnih tijela Stranke te odlučuje o tekućim poslovima vezanim za neposredno upravljanje. Za svoj rad odgovara Saboru i Središnjem odboru Stranke. Predsjednica Stranke od ožujka 2013. do travnja 2016. bila je Vesna Pusić, a od travnja 2016. predsjednik je Ivan Vrdoljak.

Glavni tajnik organizira i koordinira rad stranke, materijalno-financijsko poslovanje, odgovoran je za unaprjeđenje organizacijske stranačke strukture i unutarstranačke komunikacije, izvršenje odluka izvršnih tijela i za rad središnjeg ureda. Za svoj rad odgovara Središnjem odboru i Predsjedniku Stranke.

Nadzorni odbor ima pet članova. Ocjenjuje zakonitost i statutarnost rada Stranke i svih stranačkih tijela te materijalno i financijsko poslovanje. Za svoj rad odgovara Saboru Stranke. Nadzorni odbori osnovani su u središnjici Stranke, podružnicama i županijskim organizacijama.

Sudovi časti osnivaju se na razini županijskih organizacija i na razini središnjice Stranke. Odluka suda časti na razini središnjice je konačna.

Politička akademija je tijelo čije je djelovanje usmjereno na dodatnu edukaciju i političko obrazovanje članova Stranke. Savjet Stranke je političko-savjetodavno tijelo koje raspravlja o političkim pitanjima, programu i strategiji djelovanja Stranke, razmatra i zaključuje o svim pitanjima i aspektima društveno političkog života, predlaže inicijative te daje preporuke i mišljenja pomažući u radu tijelima Stranke. Mandat članova središnjih tijela je četiri godine.

Stranka koncem 2015. ima 25 zaposlenika i osam djelatnika na stručnom usavršavanju.

Planiranje

Financijski plan za 2015. donesen je i usvojen u prosincu 2014., a izmjene plana u rujnu 2015., na sjednicama Predsjedništva i Središnjeg odbora Stranke. Ukupni prihodi planirani su u iznosu 11.605.000,00 kn, rashodi u iznosu 11.072.000,00 kn te višak prihoda u iznosu 533.000,00 kn. Planirani prihodi odnose se na prihode iz proračuna u iznosu 8.720.000,00 kn, prihode od članskih doprinosa u iznosu 1.400.000,00 kn, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 1.000.000,00 kn, druge prihode u iznosu 350.000,00 kn te na prihode od članarina u iznosu 135.000,00 kn. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu 4.904.000,00 kn, rashode za radnike u iznosu 3.475.000,00 kn, rashode za amortizaciju u iznosu 300.000,00 kn, financijske rashode u iznosu 70.000,00 kn, rashode za donacije u iznosu 3.000,00 kn, te na druge rashode u iznosu 2.320.000,00 kn. Financijskim planom obuhvaćene su sve vrste prihoda i rashoda. Ostvarenje plana prati se i analizira tijekom godine na sjednicama Predsjedništva, Središnjeg i Nadzornog odbora Stranke.

Godišnji program rada Stranke sadrži opće odrednice i smjernice, aktivnosti organizacijskih jedinica Stranke, aktivnosti središnjih tijela Stranke i drugo.

U okviru redovnog političkog djelovanja Stranka je planirala održavanje javnih skupova, tribina i okruglih stolova, medijske aktivnosti (priopćenja, izjave, reagiranja, tiskovne konferencije, društvene mreže) te redovite aktivnosti koje provode organizacijski oblici Stranke (akcije u lokalnoj zajednici, tradicionalne manifestacije, obilježavanja dana općine, grada).

Za 2015. većina aktivnosti usmjerena je na organizacijsko jačanje Stranke, povećanje broja članova te pripreme za izbor zastupnika u Hrvatski sabor, kao i za prijevremene izbore u nekoliko jedinica lokalne samouprave. Godišnji Program rada Stranke sadrži predviđena financijska sredstva po aktivnostima i nositeljima aktivnosti, kao i ukupna financijska sredstva potrebna za realizaciju aktivnosti. Aktivnosti su obavljene u skladu s planom i programom rada.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te prema propisima koji određuju računovodstveno poslovanje neprofitnih organizacija. Sastavljeni su: Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, Bilanca i Bilješke uz financijske izvještaje te dostavljeni Državnom uredu za reviziju u propisanom roku.

Financijski izvještaji za 2015. te godišnje i polugodišnje Izvješće o primljenim dobrovoljnim priložima (donacijama) u novcu od pravnih i fizičkih osoba, godišnji program rada i financijski plan objavljeni su na mrežnoj stranici Stranke. Objavljeni podaci odgovaraju podacima evidentiranim u poslovnim knjigama Stranke.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2015., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu 11.806.115,00 kn, što je za 1.560.966,00 kn ili 15,2 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi, u odnosu na planirane veći su za 201.115,00 kn ili 1,7 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2014.	Ostvareno za 2015.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	4.364.716,00	6.324.180,00	144,9
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	2.856.428,00	2.477.114,00	86,7
3.	Prihodi od članarina	1.717.551,00	1.596.774,00	93,0
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	997.420,00	1.029.700,00	103,2
5.	Drugi prihodi	309.034,00	378.347,00	122,4
	Ukupno	10.245.149,00	11.806.115,00	115,2

Vrijednosno značajnije povećanje prihoda odnosi se na prihode iz državnog proračuna koji su ostvareni za 1.959.464,00 kn ili 44,9 % više u odnosu na prethodnu godinu.

Vrijednosno značajnije smanjenje prihoda odnosi se na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji su ostvareni za 379.314,00 kn ili 13,3 % manje u odnosu na prethodnu godinu.

- Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna ostvareni su u iznosu 6.324.180,00 kn, što je 53,6 % ukupno ostvarenih prihoda.

Prihodi u iznosu 4.704.180,00 kn ostvareni su na temelju odredbi Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, te Odluke o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika, koju je donio Hrvatski sabor, Odbor za Ustav, poslovnik i politički sustav u prosincu 2014. Stranka je navedene prihode ostvarila za deset zastupnika i tri zastupnice u Hrvatskom saboru.

Prihodi u iznosu 1.620.000,00 kn ostvareni su prema odluci Vlade Republike Hrvatske o visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor iz listopada 2015., prema kojoj Stranka ima pravo na naknadu troškova izborne promidžbe u iznosu 180.000,00 kn po osvojenom zastupničkom mjestu. Stranka je na izbore izašla u koaliciji s još pet stranaka (SDP, HSU, Laburisti, A-HSS I ZDS) te osvojila devet zastupničkih mjesta. Naknada troškova izborne promidžbe isplaćena je iz državnog proračuna na poseban račun stranke nositelja koalicijske liste (SDP). Stranci su sredstva uplaćena koncem siječnja 2016.

- Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su u iznosu 2.477.114,00 kn, što je 21,0 % ukupno ostvarenih prihoda.

Ostvareni su prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te na temelju pojedinačnih odluka o financiranju Stranke iz njihovih proračuna. Pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju političke stranke koje imaju člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i nezavisni članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji su izabrani s nezavisnih lista. Stranka je ustrojila evidenciju o naplati prihoda iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u čija su tijela imenovani pojedini članovi Stranke.

U 2015. uputila je jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave 262 zahtjeva za dostavu odluke o visini sredstava za redovito financiranje političkih stranaka i njihovu raspodjelu, a povratno je dobila 210 odluka.

- Prihodi od članarina

Prihodi od članarina ostvareni su u iznosu 1.596.774,00 kn, što je 13,5 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode članskih doprinosa u iznosu 1.459.091,00 kn i na članarine u iznosu 137.683,00 kn. Ostvareni su prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, Statuta i Pravilnika o financijskom poslovanju Stranke.

Prihodi od članskih doprinosa ostvaruju se mjesečnim uplatama ministara u Vladi Republike Hrvatske i zastupnika u Hrvatskom saboru u iznosu 1.000,00 kn te drugih dužnosnika uplatama u visini 5,0 % njihove mjesečne plaće.

Dužnosnici koji primaju naknadu, plaćaju članski doprinos u visini 25,0 % njihove naknade. Prema evidenciji, Stranka ima 79 dužnosnika. Pravilnikom o financijskom poslovanju utvrđeni su iznosi članarina i to 5,00 kn mjesečno za članove Stranke koji nisu članovi Središnjih tijela, za učenike, studente i umirovljenike čija mirovina iznosi do 2.500,00 kn mjesečno te 10,00 kn mjesečno za zaposlene i umirovljenike čija mirovina iznosi više od 2.500,00 kn mjesečno. Članovi središnjih tijela plaćaju članarinu 80,00 kn mjesečno. Članovi Stranke koji su nezaposleni, korisnici socijalne pomoći ili su bez primanja, kao i počasnici dužnosnici i članovi, oslobođeni su plaćanja članarine.

Stranka je u skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe (Narodne novine 50/11, 93/11 i 55/13), vodila evidencije o primljenim članarinama u razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2015. (obrazac E-G i obrazac E-M) te izdavala potvrde o primljenim članarinama. Stranka u poslovnim knjigama ne evidentira potraživanja od članarina i članskih doprinosa.

- Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni su u iznosu 1.029.700,00 kn i čine 8,7 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na dobrovoljne priloge (donacije) u novcu od 12 pravnih osoba u iznosu 285.500,00 kn i 48 fizičkih osoba u iznosu 744.200,00 kn, uplaćene na središnji račun Stranke. Ostvareni su na temelju odredbi članaka 10. i 11. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.

Iznosi primljenih pojedinačnih donacija fizičkih i pravnih osoba u skladu su s iznosima koji su propisani odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe. Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) izdane su potvrde i zaključeni ugovori te vođena propisana evidencija.

- Drugi prihodi

Drugi prihodi ostvareni su u iznosu 378.347,00 kn i čine 3,2 % ukupno ostvarenih prihoda.

Odnose se na kotizacije (uplate članova Stranke za sportske susrete) u iznosu 166.650,00 kn, naknade šteta i refundacije u iznosu 103.066,00 kn (povrat od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje te povrat režijskih i putnih troškova), otpis obveza u iznosu 53.374,00 kn, druge nespomenute prihode u iznosu 43.458,00 kn, druge prihode u iznosu 8.799,00 kn (transferi u iznosu 5.515,00 kn, kamate u iznosu 1.591,00 kn, naplaćena otpisana potraživanja u iznosu 1.200,00 kn i tečajne razlike u iznosu 493,00 kn) i prihode od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 3.000,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2015., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu 11.321.157,00 kn, što je za 1.277.747,00 kn ili 12,2 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi, u odnosu na planirane veći su za 249.157,00 kn ili 2,3 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2014.	Ostvareno za 2015.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	3.611.891,00	3.458.940,00	95,8
2.	Materijalni rashodi	5.411.786,00	5.043.843,00	93,2
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	729.492,00	903.037,00	123,8
2.2.	Drugi materijalni rashodi	4.682.294,00	4.140.806,00	88,4
3.	Rashodi amortizacije	362.162,00	366.968,00	101,3
4.	Financijski rashodi	152.290,00	101.151,00	66,4
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	4.058,00	3.568,00	87,9
6.	Drugi rashodi	501.223,00	2.346.687,00	468,2
	Ukupno	10.043.410,00	11.321.157,00	112,7
	Višak prihoda	201.739,00	484.958,00	240,4

- Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu 3.458.940,00 kn, što je 30,6 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na plaće u iznosu 2.936.009,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 508.595,00 kn i druge rashode za zaposlene u iznosu 14.336,00 kn. U odnosu na 2014. rashodi za zaposlene manji su za 152.951,00 kn ili 4,2 %, zbog smanjenja broja zaposlenih.

Koncem godine Stranka je imala 25 zaposlenika od čega 16 u središnjem uredu, a devet u podružnicama i osam zaposlenika na stručnom osposobljavanju. Tijekom 2015. plaće su obračunane i isplaćene u skladu sa zakonima i drugim propisima. Utvrđene su ugovorima o radu i odlukama Glavnog tajnika, u bruto iznosima.

Doprinosi, porezi i prirez plaćeni su u propisanim rokovima i evidentirani su u poslovnim knjigama na propisani način.

- Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za usluge promidžbe i informiranja ostvareni su u iznosu 903.037,00 kn, što je 8,0 % ukupno ostvarenih rashoda. U odnosu na prethodnu godinu veći su za 173.545,00 kn ili 23,8 %.

Odnose se na usluge promidžbe i informiranja (usluge oglašavanja u dnevnim novinama, usluge promidžbe, tiskanja letaka, brošura, usluge istraživanja javnog mnijenja, usluge za odnose s javnošću-ugovor o suradnji na poslovima komunikacijskog savjetovanja kroz podršku u planiranju i upravljanju komunikacijskim aktivnostima, sportske igre i drugo) u iznosu 547.268,00 kn, nabavu promidžbenog materijala (letci, privjesci, čestitke, kape, majice, olovke, cvijeće, plakati, naranče, mandarine, jabuke, upaljači i šalovi) u iznosu 339.058,00 kn i tiska u iznosu 16.711,00 kn.

Rashodi za izbornu promidžbu u iznosu 2.264.268,00 kn (za izbore zastupnika u Hrvatski sabor u iznosu 2.217.105,00 kn i za lokalne izbore u iznosu 47.163,00 kn) evidentirani su u okviru drugih rashoda na temelju Sporazuma i dodatka Sporazumu o zajedničkom izlasku na izbore za Hrvatski Sabor prema kojem se ukupni rashodi za izbornu promidžbu dijele razmjerno broju osvojenih mandata stranaka potpisnica Sporazuma. Ukupni rashodi za promidžbu i informiranje ostvareni su u iznosu 3.167.305,00 kn (rashodi za usluge promidžbe i informiranje u iznosu 903.037,00 kn i prijenosi sredstava za izbornu promidžbu u iznosu 2.264.268,00 kn) .

- Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi ostvareni su u iznosu 4.140.806,00 kn, što je 36,6 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za usluge u iznosu 2.550.487,00 kn, rashode za materijal i energiju u iznosu 694.136,00 kn, druge nespomenute materijalne rashode u iznosu 619.916,00 kn, naknade članovima u predstavničkim tijelima Stranke u iznosu 197.907,00 kn, te naknade troškova zaposlenima u iznosu 78.360,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi su rashodi za usluge u iznosu 2.550.487,00 kn i čine 22,5 % ukupnih rashoda. Odnose se na usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu 970.805,00 kn, druge usluge (knjigovodstvene, grafičke i tiskarske usluge te usluge kopiranja, usluge tehničkog pregleda i druge usluge) u iznosu 474.424,00 kn, zakupnine i najamnine u iznosu 447.735,00 kn, intelektualne i osobne usluge (usluge savjetovanja, računalne usluge, odvjetničke i druge usluge) u iznosu 367.531,00 kn, komunalne usluge u iznosu 168.009,00 kn, računalne usluge u iznosu 79.201,00 kn, te na usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu 42.782,00 kn.

Rashodi za materijal i energiju u iznosu 694.136,00 kn, odnose se na motorni benzin i dizel gorivo u iznosu 192.478,00 kn, plin u iznosu 139.849,00 kn, električnu energiju u iznosu 138.700,00 kn, sitni inventar (mobiteli, printeri, monitori, projektor, fotoaparati, stolice, nosači zastava, aparat za kavu i drugi materijal u pojedinačnoj vrijednosti do 3.500,00 kn) u iznosu 98.211,00 kn, druge materijalne rashode u iznosu 72.606,00 kn, uredski materijal u iznosu 39.519,00 kn, auto gume u iznosu 6.384,00 kn, materijal za održavanje i čišćenje u iznosu 3.888,00 kn i literaturu u iznosu 2.501,00 kn.

Drugi nespomenuti materijalni rashodi u iznosu 619.916,00 kn, odnose se na rashode za reprezentaciju u iznosu 499.224,00 kn, međunarodne članarine u iznosu 61.218,00 kn, pristojbe i takse u iznosu 25.125,00 kn, premije osiguranja druge imovine u iznosu 10.538,00 kn, druge nespomenute materijalne rashode u iznosu 9.997,00 kn, premije osiguranja prijevoznih sredstava u iznosu 9.864,00 kn, kotizacije u iznosu 3.090,00 kn i tuzemne članarine u iznosu 860,00 kn.

Naknade članovima u predstavničkim tijelima Stranke u iznosu 197.907,00 kn, odnose se na naknade troškova prijevoza na službenim putovanjima u iznosu 118.139,00 kn, naknade za troškove tunelarina, cestarina i parkiranja na službenim putovanjima u iznosu 40.997,00 kn, troškove smještaja u iznosu 28.818,00 kn, dnevnice u iznosu 6.265,00 kn i naknade drugih troškova u iznosu 3.688,00 kn.

Naknade troškova zaposlenima u iznosu 78.360,00 kn, odnose se na naknade za prijevoz na posao i s posla u iznosu 50.973,00 kn, troškove službenih putovanja u iznosu 27.238,00 kn (naknada za smještaj na službenom putu 12.665,00 kn, prijevoz na službenom putu 14.063,00 kn i dnevnice 510,00 kn) i rashode za tečaj u iznosu 149,00 kn.

- Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu 101.151,00 kn, što je 0,9 % ukupno ostvarenih rashoda. U odnosu na prethodnu godinu manji su za 51.139,00 kn ili 33,6 %. Odnose se na usluge platnog prometa i banaka u iznosu 62.362,00 kn, kamate za primljene kredite i zajmove u iznosu 24.164,00 kn, zatezne kamate u iznosu 9.563,00 kn, druge nespomenute financijske rashode u iznosu 5.016,00 kn i negativne tečajne razlike u iznosu 46,00 kn.

- Rashodi za donacije (pomoći)

Rashodi za donacije (pomoći) ostvareni su u iznosu 3.568,00 kn. Odnose se na donacije za društvo Naša djeca, vatrogasno društvo i nogometni klub. Navedene donacije ostvarene su na temelju zahtjeva korisnika.

- Drugi rashodi

Drugi rashodi ostvareni su u iznosu 2.346.687,00 kn, što je 20,7 % ukupno ostvarenih rashoda. U odnosu na prethodnu godinu veći su za 1.845.464,00 kn ili 368,2 %. Odnose se na prijenos sredstava drugoj političkoj stranci za parlamentarne izbore u iznosu 2.217.105,00 kn, prijenos sredstava za lokalne izbore u iznosu 47.163,00 kn, otpis potraživanja u iznosu 40.565,00 kn, kazne u iznosu 24.997,00 kn te druge nespomenute rashode u iznosu 16.857,00 kn. Prijenosi sredstava drugoj političkoj stranci za parlamentarne izbore za izbornu promidžbu ostvareni su u iznosu 2.217.105,00 kn. Stranka je početkom listopada 2015. zaključila s pet političkih stranaka (Socijaldemokratska partija Hrvatske, Hrvatski laburisti-Stranka rada, Hrvatska stranka umirovljenika, Autohtona Hrvatska seljačka stranka i Zagorska stranka) Sporazum i dodatak Sporazumu o zajedničkom izlasku na izbore za Hrvatski sabor prema kojem sve troškove izborne promidžbe u ime koalicijske liste podmiruje Socijaldemokratska partija Hrvatske, a ukupni rashodi za izbornu promidžbu dijele se razmjerno broju osvojenih mandata stranaka potpisnica Sporazuma. Stranci je pripalo devet mandata te je prema završnom obračunu troškova izborne promidžbe na poseban račun Socijaldemokratske partije Hrvatske u prosincu 2015. obavila prijenos sredstava u iznosu 2.217.105,00 kn.

Rashodi za izbornu promidžbu za lokalne izbore ostvareni su u iznosu 47.163,00 kn. Predsjedništvo Stranke donijelo je u veljači 2015. Odluku o financijskoj potpori na lokalnim izborima, kojom je utvrđeno da županijske organizacije i podružnice Stranke koje nemaju dovoljno financijskih sredstava, za financiranje izborne promidžbe mogu ostvariti financijsku potporu Stranke. Kada financijsku potporu isplaćuju županijske organizacije Stranke, o isplati odlučuje predsjednik županijske organizacije, a kada potporu isplaćuje Središnjica, o isplati odlučuje Glavni tajnik Stranke.

Potpore su isplaćivane na posebne račune za financiranje izborne promidžbe na lokalnim izborima, prema Odlukama predsjedništva i glavnog tajnika iz veljače 2015.

- Višak prihoda

Višak prihoda za 2015. iznosio je 484.958,00 kn. Preneseni manjak prihoda iz prethodnih godina iznosio je 1.660.531,00 kn te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 1.175.573,00 kn. Odlukom Predsjedništva Stranke iz ožujka 2016., određeno je da će se manjak prihoda nad rashodima u narednom razdoblju podmiriti racionalizacijom poslovanja i smanjenjem rashoda.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2015., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu 4.327.474,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine, te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2015.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2015.	31. prosinca 2015.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	1.055.596,00	832.785,00	78,9
2.	Financijska imovina	518.744,00	3.494.689,00	673,7
2.1.	Novac u banci i blagajni	423.752,00	1.627.547,00	384,1
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i drugo	87.724,00	1.864.642,00	2 125,6
2.3.	Potraživanja za prihode poslovanja	5.000,00	2.500,00	50,0
2.4.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda (aktivna vremenska razgraničenja)	2.268,00	0,00	-
	Ukupno imovina	1.574.340,00	4.327.474,00	274,9
3.	Obveze	2.484.719,00	4.752.895,00	191,3
3.1.	Obveze za rashode	1.612.752,00	1.157.916,00	71,8
3.2.	Obveze za kredite i zajmove	871.967,00	3.594.979,00	412,3
4.	Vlastiti izvori	-910.379,00	-425.421,00	-
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	1.574.340,00	4.327.474,00	274,9
	Izvanbilančni zapisi	3.440.000,00	4.150.000,00	120,6

Ukupna vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2015., veća je za 2.753.134,00 kn ili 174,9 % u odnosu na stanje iskazano početkom 2015. Povećanje vrijednosti imovine i obveza odnosi se na povećanje novčanih sredstava i potraživanja te obveza za kredite i zajmove.

Vrijednost nefinancijske imovine odnosi se na ulaganja iz prethodnog razdoblja, u tuđu imovinu radi prava korištenja (poslovni prostor) u iznosu 391.142,00 kn, postrojenja i opremu u iznosu 348.254,00 kn, prijevozna sredstva u iznosu 57.456,00 kn, računalne programe u iznosu 25.933,00 kn te knjige i umjetnička djela u iznosu 10.000,00 kn.

Vrijednost nefinancijske imovine koncem 2015. manja je za 222.811,00 kn ili 21,1 % zbog ispravka vrijednosti.

Potraživanja su iskazana u iznosu 1.720.398,00 kn. U odnosu na stanje početkom godine, kada su iznosila 8.953,00 kn, veća su za 1.711.445,00 kn. Odnose se na potraživanje sredstava za naknadu troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor iz državnog proračuna, za devet zastupničkih mjesta u iznosu 1.620.000,00 kn, za predujmove dane pravnim osobama za uređenje poslovnog prostora i korištenje usluga hotela u iznosu 94.898,00 kn, za prodanu dugotrajnu imovinu fizičkoj osobi u iznosu 3.000,00 kn i druga potraživanja u iznosu 2.500,00 kn. Vrijednosno najznačajnija su potraživanja za naknadu troškova izborne promidžbe za izbor zastupnika u Hrvatski sabor iz državnog proračuna u iznosu 1.620.000,00 kn, a Stranci su uplaćena koncem siječnja 2016.

Obveze u iznosu 4.752,895,00 kn odnose se na obveze za rashode u iznosu 1.157.916,00 kn (za materijalne rashode u iznosu 895.706,00 kn i za radnike u iznosu 262.210,00 kn) te kredite i zajmove u iznosu 3.594.979,00 kn. U odnosu na stanje iskazano početkom godine veće su za 2.268.176,00 kn ili 91,3 % zbog obveza za otplatu kredita.

Značajnije obveze u okviru obveza za materijalne rashode odnose se na obveze prema dobavljačima u iznosu 883.453,00 kn, a najveći dio u iznosu 504.603,00 kn odnosi se na jednu podružnicu. Sve obveze su dospjele. Do konca lipnja 2016., plaćene su obveze u iznosu 427.853,00 kn ili 48,4%.

Obveze za kredite i zajmove početkom 2015. iznose 871.967,00 kn. Obveze za kredite u iznosu 235.797,00 kn odnose se na kredite iz 2009. i 2012. kod dvije poslovne banke (kod jedne poslovne banke u iznosu 208.333,00 kn i druge u iznosu 27.464,00 kn). Obveze za zajmove u iznosu 636.170,00 kn odnose se na zajam od fizičke osobe u iznosu 500.000,00 kn, pravne osobe u iznosu 74.000,00 kn, financijski najam dva vozila u iznosu 57.170,00 kn, te na obvezu prema županijskoj organizaciji u iznosu 5.000,00 kn.

U 2015. Stranka se zadužila kod poslovne banke u iznosu 3.000.000,00 kn. Ugovor o kreditu u iznosu 3.000.000,00 kn zaključen je s poslovnom bankom u studenome 2015. Ugovoren je rok povrata kredita 42 mjeseca od prijena kredita u otplatu, u 12 tromjesečnih obroka (svaki obrok iznosi 214.286,00 kn), od kojih prvi dopijeva u svibnju 2016., te kamata u visini zbroja tromjesečnog ZIBOR-a i marže u iznosu 5,5 % godišnje. Prvi obrok je podmiren u svibnju 2016.

Tijekom 2015. krediti iz ranijih godina otplaćeni su u iznosu 235.797,00 kn, a zajmovi u iznosu 41.191,00 kn te obveze za kredite i zajmove koncem 2015. iznose 3.594.979,00 kn, a odnose se na obveze za kredit poslovnoj banci u iznosu 3.000.000,00 kn i obveze za zajmove u iznosu 594.979,00 kn (od fizičke osobe u iznosu 500.000,00 kn, pravne osobe u iznosu 74.000,00 kn i obveze za financijski najam dva službena automobila u iznosu 20.979,00 kn). Zajmovi se vraćaju u skladu s ugovorima.

Vlastiti izvori iskazani su koncem 2015. u negativnom iznosu -425.421,00 kn, što čini razliku između ostvarenog manjka prihoda u iznosu 1.175.573,00 kn i vlastitih izvora u iznosu 750.152,00 kn.

Izvanbilančni zapisi u iznosu 4.150.000,00 kn odnose se na evidentiranje instrumenata osiguranja povrata primljenih kredita od poslovne banke u iznosu 3.000.000,00 kn, leasing društva za financijski i operativni najam vozila u iznosu 650.000,00 kn, za osiguranje izvršavanja ugovora o stručnom osposobljavanju zaključenog s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje u iznosu 400.000,00 kn te za osiguranje plaćanja goriva dobavljaču u iznosu 100.000,00 kn.

II. REVIZIJA ZA 2015.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa vezanih uz organizaciju i financijsko računovodstveno poslovanje
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Uspoređeni su podaci iskazani u financijskim izvještajima s podacima iz prethodnog razdoblja i podacima iz plana, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, kod utvrđivanja područja rizika, korištene su objave u tisku. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te pravila, procedura i drugih unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Provjerena je dokumentacija u vezi prihoda iz proračuna, članarina i dobrovoljnih priloga (donacija). Također je obavljena provjera ulaznih računa, blagajničkog poslovanja za ožujak, srpanj i studeni 2015. te računsku točnost dokumentacije u vezi rashoda za zaposlene, materijalnih rashoda te drugih rashoda. Obavljeni su razgovori s voditeljem materijalno-financijskog poslovanja te osobama zaduženim za vođenje poslovnih knjiga Stranke. Provjereno je, jesu li su podaci objavljeni na web-stranici Stranke.

Nalaz za 2015.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: izvršenje naloga revizije za 2014., sustav unutarnjih kontrola, planiranje i računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi i rashodi te imovina i obveze.

Obavljenom revizijom za 2015. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na izvršenje naloga revizije za 2014. te prihode (evidentiranje potraživanja od članarina).

1. Izvršenje naloga revizije za 2014.

1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2014., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo bezuvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Stranci je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju. Nepravilnosti su se odnosile na plaćanje obveza prema dobavljačima i planiranje.

U skladu s odredbom članka 14. stavka 6. Zakona o Državnom uredu za reviziju, Stranka je dostavila očitovanje s planom izvršenja naloga i preporuka.

Revizijom za 2015. utvrđeno je prema kojem nalogu je postupljeno, a koji nalog je u postupku izvršenja.

Nalog prema kojem je postupljeno:

- u godišnjem programu rada planirani su iznosi financijskih sredstava po aktivnostima, kao i ukupna financijska sredstva potrebna za realizaciju aktivnosti.

Nalog u postupku izvršenja:

- plaćanje obveza prema dobavljačima u skladu sa zaključenim ugovorima.

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema danom nalogu Državnog ureda za reviziju.

1.2. *Stranka prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju.*

2. Prihodi

2.1. Ukupni prihodi ostvareni su u iznosu 11.806.115,00 kn. Odnose se na prihode iz državnog proračuna u iznosu 6.324.180,00 kn, prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 2.477.114,00 kn, prihode od članarina u iznosu 1.596.774,00 kn, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 1.029.700,00 kn te na druge prihode u iznosu 378.347,00 kn. Prihodi od članarina čine 13,5 % ukupno ostvarenih prihoda, a odnose se na prihode od članskih doprinosa u iznosu 1.459.091,00 kn i članarina u iznosu 137.683,00 kn.

Stranka vodi evidenciju o primitku članarina i izdaje potvrde o primitku članarina. Obveza uplate članarine, iznosi i oslobođenja od plaćanja članarine utvrđena je odredbama Statuta i Pravilnika o financijskom poslovanju Stranke. Potraživanja za članarinu nisu evidentirana u poslovnim knjigama niti iskazana u financijskim izvještajima.

Odredbama članka 10. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14) propisano je da je neprofitna organizacija obvezna u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i rashoda te o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora. Prema odredbama članka 22. Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15), skupina računa 16 sadrži, između ostalog, potraživanja za prihode po posebnim propisima i potraživanja za prihode od članarina.

Državni ured za reviziju nalaže utvrditi potraživanja za članarinu, evidentirati ih u poslovnim knjigama, te iskazati u financijskim izvještajima u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

- 2.2. *Stranka u vezi s utvrđivanjem potraživanja za članarinu i njihovim evidentiranjem u poslovnim knjigama navodi da plaćanje članarine prema važećim općim aktima, nije obavezno. Izmjenama Pravilnika o financijskom poslovanju Stranke, iz svibnja 2016., koji je priložen uz očitovanje, određeno je da se članovima Stranke preporučuje plaćanje članarine u skladu s mogućnostima, zbog čega smatra da nema potraživanja prema članovima koji članarinu ne plaćaju.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Stranke za 2015. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je bezuvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, u skladu s prihvaćenim okvirom financijskog izvještavanja, financijski izvještaji u svim značajnijim odrednicama objektivno iskazuju rezultate poslovanja te stanje imovine i obveza.

Revizijom nisu utvrđene nepravilnosti i propusti vezane uz usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koje bi utjecale na izražavanje drukčijeg mišljenja.

4. Stranka je svojstvo pravne osobe stekla u listopadu 1990., pod nazivom Hrvatska narodna stranka, kojoj je u veljači 2005. pristupila stranka Libra te od lipnja 2005. djeluje pod nazivom Hrvatska narodna stranka-liberalni demokrati. Jedinstvena je politička organizacija ustrojena na teritorijalnom načelu i sastoji se od Središnjice, regionalnih saveza, županijskih organizacijskih jedinica te podružnica s ograncima, kojih je koncem 2015. bilo 505. Statutom su utvrđeni naziv, znak, sjedište i ciljevi Stranke, način informiranja javnosti, načela djelovanja, prava i obveza članova, ustrojstvo, tijela upravljanja (način njihova izbora i opoziva, imenovanja i smjenjivanja, trajanje mandata), sredstva za rad te drugi uvjeti potrebni za članstvo i rad Stranke. Od ožujka 2013. do travnja 2016. predsjednica Stranke bila je Vesna Pusić, a od travnja 2016. predsjednik je Ivan Vrdoljak. Financijskim planom i izmjenama plana iz prosinca 2014. i rujna 2015., ukupni prihodi planirani su u iznosu 11.605.000,00 kn, rashodi u iznosu 11.072.000,00 kn te višak prihoda u iznosu 533.000,00 kn. Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2015., prihodi su iskazani u iznosu 11.806.115,00 kn, rashodi u iznosu 11.321.157,00 kn te višak prihoda u iznosu 484.958,00 kn. Preneseni manjak prihoda iz prethodnih godina iznosio je 1.660.531,00 kn te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 1.175.573,00 kn. Prihodi ostvareni u iznosu 11.806.115,00 kn su za 1.560.966,00kn ili 15,2 % veći u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na prihode iz državnog proračuna u iznosu 6.324.180,00 kn, prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 2.477.114,00 kn, prihode od članarina i članskih doprinosa u iznosu 1.596.774,00 kn, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 1.029.700,00 kn te na druge prihode u iznosu 378.347,00 kn. Ostvareni prihodi korišteni su za financiranje rashoda redovnog poslovanja te ostvarivanje ciljeva utvrđenih Statutom i programom Stranke. Ostvareni rashodi u iznosu 11.321.157,00 kn su za 1.277.747,00 kn ili 12,7 % veći u odnosu na prethodnu godinu.

Odnose se na rashode za zaposlene u iznosu 3.458.940,00 kn, materijalne rashode u iznosu 5.043.843,00 kn, rashode za amortizaciju u iznosu 366.968,00 kn, financijske rashode u iznosu 101.151,00 kn, rashode za donacije (pomoći) u iznosu 3.568,00 kn te na druge rashode u iznosu 2.346.687,00 kn. Odluka o pokriću manjka prihoda donesena je u ožujku 2016.

Na web-stranici Stranke objavljeni su financijski izvještaji, godišnji program rada, financijski plan te godišnje i polugodišnje izvješće o primljenim donacijama. Objavljeni podaci istovjetni su podacima evidentiranim u poslovnim knjigama. Financijski izvještaji dostavljeni su Državnom uredu za reviziju u zakonskom roku. Revizijom utvrđene nepravilnosti koje se odnose na nepostupanje prema nalogu ranije revizije i prihode (nisu iskazana potraživanja od članarina) nisu značajne, nisu utjecale na istinitost financijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima te je izraženo bezuvjetno mišljenje.